

Al Dr. Jordi Sans Sabrafen “in memoriam”

Antoni Obrador

El passat dia 9 de desembre de 2004 va morir a Barcelona el Dr. Jordi Sans Sabrafen president de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya. Va ésser un científic responsable que va fer una tasca meritoria com a hematòleg i oncòleg sense oblidar mai la defensa de la cultura catalana. Era una d'aquestes persones que varen exercir tota la vida la dita de que la ciència no te pàtria però els científics sí. És important que dediquem unes paraules a recordar la seva trajectòria biogràfica per dues raons fonamentals: pels lligams que tenia amb Mallorca i per la representació institucional que tenia. El Dr. Jordi Sans Sabrafen va passar els anys d'infància a Mallorca on hi va fer els primers estudis i d'aleshores ençà va seguir vinculat a aquesta terra per raons familiars, d'amistat i professionals. Des del mes de març de l'any 2003 era el president de la Reial Acadèmica de Medicina de Catalunya que és la institució més propera a la nostra per raons culturals, històriques i de proximitat geogràfica. Vaig tenir, fa un cert temps, la joiosa oportunitat de presentar el seu darrer assaig sobre: “*L'evolució de l'ús del català en medicina a Catalunya durant el segle XX*”.

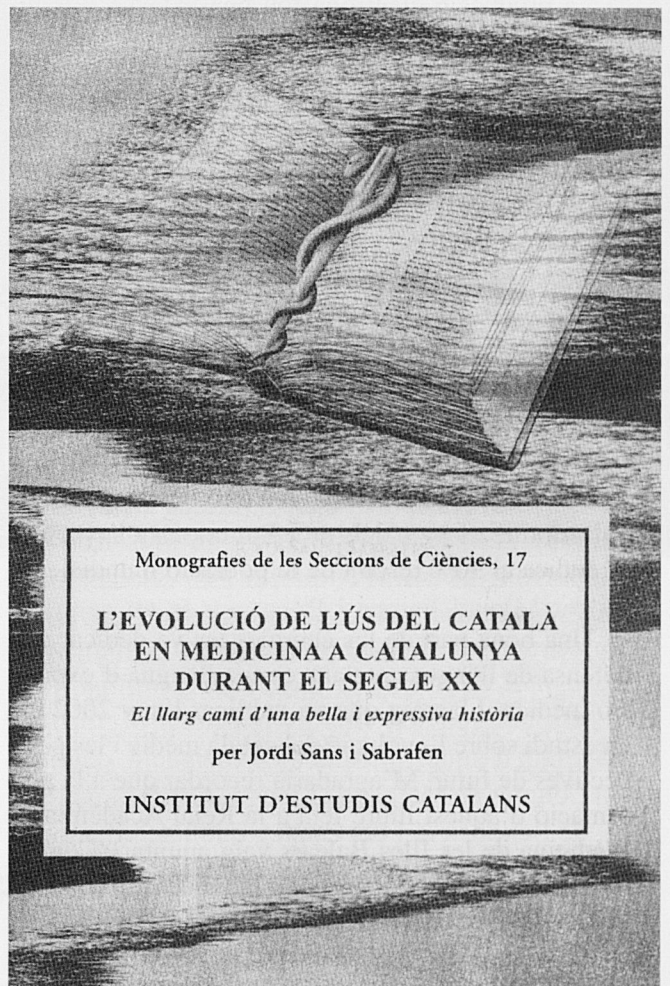
El Dr. Jordi Sans Sabrafen havia nascut el 28 de juny del 1933 i després d'estudiar a la facultat de medicina de Barcelona, que va acabar amb premi extraordinari, es va seguir formant a la càtedra del Dr. Pedro Pons del mateix hospital com be recordava en un article dedicat al mestratge d'aquesta figura que va escriure una pàgina brillant de la medicina catalana. Era Doctor en Medicina i Cirurgia i va ésser professor de la Universitat de Barcelona. Entre altres tasques professionals podríem citar que va ésser el Cap de la Unitat d'Hematologia i Oncologia de l'Hospital del Sagrat Cor i la darrera feina la va desenvolupar a l'Hospital del Mar com a consultor sènior. Fou president de la Societat Catalana d'Hematologia, i formà part del Comitè

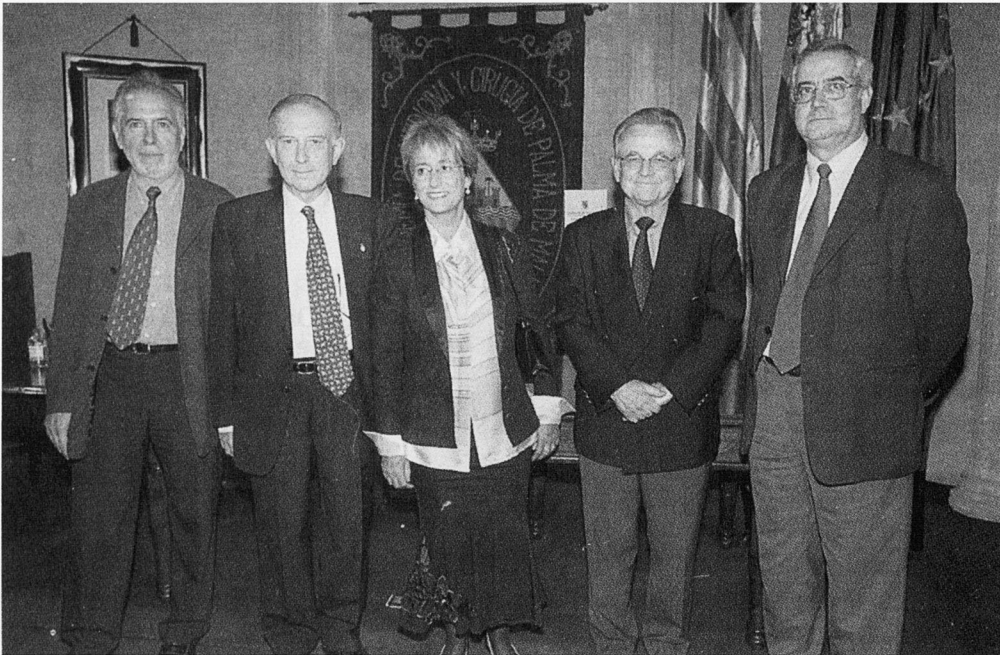

*Dr. Jordi Sans Sabrafen
Barcelona, 1933-2004*

Organitzador del I Congrés Nacional d'Oncologia Mèdica. Va ésser membre de la Comissió de Medicina i Especialitats Relacionades del Consell Català de Ciències de la Salut, de l'Associació de la Societat Espanyola d'Hematologia i Hemoteràpia, de la Societat Espanyola de Medicina Interna i de la Societat d'Oncologia. Va ésser també Vice-President de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i

membre ben actiu de la Societat Catalana de Biologia i va participar en els Congressos de Metges i Biòlegs de llengua catalana. L'any 2003 va rebre la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

D'esquerra a dreta, els doctors Antoni Obrador i Alfonso Ballesteros de la Reial Acadèmia, la Consellera de Salut Aina Salom, el Dr. Jordi Sans i el Conseller d'Educació Damià Pons, el dia de la presentació del seu llibre "L'evolució de l'ús del català en medicina a Catalunya durant el segle XX", el passat 8 d'octubre del 2002.

La producció científica fou ben extensa. Els llibres que li donaren més anomenada foren: *"Manual de quimioteràpia antineoplàsica"* i *"Hematologia clínica"*, que s'ha convertit en llibre de text a moltes facultats universitàries i fou també coautor de vint-i-sis llibres més. Publicà més de dos-cents treballs a revistes del país i estrangeres. A més dels aspectes sobre l'activitat professional va publicar diferents articles sobre ètica i alguns especialment referits a la mort sense oblidar les responsabilitats del món desenvolupat en relació als països del tercer món. Un d'aquests articles acabava amb una reflexió sobre la injustícia que suposa que la investigació i el desenvolupament de la salut continua centrada en els problemes de només el 10% de la població més rica quan només el 10% dels recursos econòmics globals es dedica al 90% restant de la població mundial.

Una bona part de les energies les va dedicar a la defensa de llengua catalana com a llengua d'expressió mèdica. L'assaig que va publicar l'any 2002 era un estudi sobre l'evolució del català mèdic i les perspectives de futur. M'agradaria recordar que a la presentació d'aquest llibre feta a la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears vaig apuntar "Com és obvi, difícilment es pot separar la trajectòria del català científic o concretament mèdic de la situació del català com a llengua d'un poble. Però hi ha una característica que potser és més específica de la pro-

fessió mèdica. Possiblement els metges han estat els professionals catalans amb més consciència lingüística i que han aportat unes obres que, em sembla, no existeixen en altres professions, com el diccionari mèdic Corachan l'any 1936 i, més recentment, el monumental diccionari enciclopèdic de medicina. La raó d'aquest fet no sé si s'ha estudiat, però m'atreveria a apuntar que l'exercici de la medicina ha de comportar, per força i encara que només es tenguí un mínim de sensibilitat, una preocupació per la paraula com a eina de comunicació de patiments i vivències entre les persones. En les reflexions finals del llibre que he tengué l'honor de presentar-vos podem llegir: *"L'ús del català en la nostra societat es va desenvolupant entre l'escassa estima que molts ciutadans senten per la seva pròpia llengua, entre l'abdicació lingüística d'una part significativa de la classe dirigent i entre la indiferència d'una proporció valorable de les generacions més joves"*.

Amb el Dr. Jordi Sans Sabrafen hem perdut una persona entranyable, un ciutadà exemplar i un metge admirable. Amb aquesta nota, a més del record sentit, també volem enviar el condol a tota la família.